

N A Š D A L J N I B L I Ž N J I S V E T

Ciril Zlobec

SPAGNOLETTI, LUISI, MASCIONI

Nobene objektivne logike ni v tem izboru, lahko bi bila tri druga in drugačna imena, vendar se v moji zavesti že nekaj časa oglašajo skupaj prav ti trije italijanski pesniki, ki v svoji nacionalni literaturi niti nimajo kaj veliko skupnega, ne generacijsko ne kako drugače, povezuje jih predvsem moj odnos do njih in njihove poezije, pa tudi obratno: vsi trije so se tako ali drugače kreativno zapletli z mojo poezijo in vsi trije so mi dragi prijatelji.

Ob tem se sprašujem: Kolikšno težo ima prijateljstvo na globlje (in prizanesljivejše?) razumevanje in sprejemanje poezije? Koliko lahko poezija, ki se nas še posebej dotakne, ustvari razloge za globlje prijateljstvo?

Ko si (še le zdaj, ko sem se že odločil za takšen izbor) postavljam ta vprašanja, si hkrati skoraj brez omahovanja odgovarjam, da je prijateljstvo med pesniki domala nemogoče, če ni vsaj spoštljivega medsebojnega razumevanja poezije, saj samo takšno medsebojno spoštovanje poezije in v poeziji omogoča enakopraven dialog in ustvarja iskreno potrebo, da drug z drugim svoj človeški in pesniški dialog nenehno pogloblja. Z vsemi tremi pesniki, Spagnolettijem, Luisijem in Mascionijem, sem se srečal bolj ali manj po naključju, vendar se je med menoj in vsakim izmed njih že ob prvem srečanju (ki je bilo srečanje s človekom in poezijo) utrnila tista iskra, ki je bolj svetloba kot plamen, vsekakor pa nadvse dragoceno doživetje, ki daje poeziji in prijateljstvu tisto, čemur pravimo globlji smisel.

In morda niti ni čisto naključje, da se mi ta kombinacija treh italijanskih pesnikov ponuja prav zdaj, ko so naši meddržavni odnosi vse prej kot dobri. Ni se treba sklicevati na Cankarja za misel, da je v temi svetloba le še toliko bolj izrazita in opazna.

Giacinto Spagnoletti (1920) je pravzaprav moj italijanski boter, »odkri« me je kot pesnika, ki bi ga kazalo ponuditi italijanskemu bralcu in kritiki v presojo. In ta njegova kritiška ponudba je bila, v moje veliko zadovoljstvo seveda, sprejeta z nepričakovano pozornostjo in priznanjem. Spagnoletti je tehtno ime v sodobni italijanski literaturi, vsestranski je in z vsem svojim delom resnična osebnost: je pesnik, prozaist, esejist, literarni kritik in literarni zgodovinar ter eden najzanesljivejših antologistov. Odlično je začel kot pesnik, potem pa se je za dolga leta ukvarjal predvsem s kritiko in napisal literarno zgodovino italijanske literature dvajsetega stoletja, ki je dvignila veliko prahu – ker je bila, čuden paradoks, najbolj objektivna med vsemi. V zadnjem desetletju se je spet vrnil k poeziji.

Luciano Luisi (1924) je prav tako vsestranski ustvarjalec, odličen esejist, prevajalec. Zelo odmevna je njegova antologija ljubezenske poezije »vseh časov in dežel«, v katero je vključil tudi enega svojih ljubezenskih sonetov. Njegove zbrane pesmi pod naslovom Modrost srca (*La sapienza del cuore*) so po mnenju literarne kritike reprezentativna knjiga italijanske sodobne poezije.

Grytzko Mascioni (1936), nemiren popotnik, trenutno direktor Italijanskega kulturnega centra v Zagrebu, živi med Švico, kjer je rojen in tudi »stalno bivajoč«, ter Milanom in tujino. Je odličen poznavalec in ljubitelj starogrške literature, napisal je nekaj odličnih monografij (*Sapho*, *Sokrat*), vrsto študij in esejev, predvsem pa lepo število pesniških zbirk, med katerimi so mnoge nagrajene. Tudi on se je, ob moji jezikovni pomoči, znašel med prevajalci moje poezije, izbral si je prav sonete (*Ljubezen dvoedina*), je namreč mojster forme.

In ko sem iz obsežnega opusa vseh treh pesnikov izbiral in odbiral, so mi bile ta trenutke – res samo naključje? – najbližje prav pesmi z ljubezensko tematiko. Morda zato, ker zadnja leta tudi sam pišem izključno ljubezensko liriko.

In ker je toliko sovraštva v tem našem času in na vseh celinah. Vse bolj domača postaja tudi Slovincem.